

ה"ת 41165/12/17 - עבדאללה עפאף נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 41165-12-17 עפאף נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט איתן כהן
המבקשת	עבדאללה עפאף
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפניי בקשה להחזרת רכב תפוס.

המבקשת היא בעלים של רכב מסוג מזדה 3 שנת יצור 2011 מ.ר. 4697471 (להלן: "הרכב"). הרכב שהיה נהוג בידי בנה של המבקשת (להלן: הבן") ביום 10.12.2017 נעצר לבדיקה במחסום. על פי חומר החקירה לאחר ששוטר במחסום שאל את הבן אם יש נוסעים ברכבו, הלה השיב בשלילה. בחיפוש שנערך ברכב נמצא שבתא המטען מסתתר תושב שטחים שניסה להסתנן לתחומי מדינת ישראל. הבן טען שלא ידע על הימצאות השב"ח בתא המטען ברם במהלך חקירתם של השניים בתחנת המשטרה קיבלו שניהם - הבן והשב"ח, שיחה מאותו מספר טלפון אשר בדיעבד הסתבר כשייך לאמו של השב"ח. מחומר החקירה עולה שהן המבקשת והן הבן משתמשים ברכב באופן קבוע. הרכב נתפס על ידי המשטרה לאחר ששימש לעבור עבירה וגם מתוך שאיפה לחלטו בסיום ההליך.

לאחר הדיון ובהתאם להחלטתי, הועבר לעיוני תיק חקירה נוסף (פל"א 190365/2016) שעניינו למרבה ההפתעה, אותו בן, אותו רכב, אותו מחסום ואותה עבירה. בתיק נחשד הבן בהסעת שב"ח. על פי חומר החקירה הלה הגיע באמצעות הרכב למחסום חיזמה ביום 04.05.2016. כשנבדק במחסום הסתבר שהוא מסיע שוהה בלתי חוקי שניסה להסתנן לתחומי מדינת ישראל. השבח התחזה לאחר בפני החיילת במחסום בכך שהזדהה באמצעות תעודת זהות ישראלית שאינה שייכת לו. במהלך החקירה טענו הן השב"ח והן הבן שהשב"ח הזדהה בפני הבן באמצעות אותה תעודה ובכך הטעה אותו. בכתב אישום שהוגש נגד השב"ח בבית המשפט הצבאי ביהודה, נטען שהשב"ח עלה לרכבו של הבן לאחר שהציג לו תעודת זהות ישראלית שאינה שלו במטרה להיכנס עמו לירושלים. נגד הבן לא הוגש כתב אישום בתיק זה. בנסיבות המתוארות ובפרט שגרסתו של הבן אומצה במסגרת הליך שנקט בבית המשפט הצבאי, לא ניתן לזקוף לחובתו את קיומו של התיק הנוסף, כך שיש צורך להחליט בבקשה על יסוד תיק דנא בלבד.

כידוע, העילות לתפיסת חפצים מנויות בסעיף 32 לפסד"פ ולענייננו רלוונטית החלופה של רכוש ששימש לביצועה של עבירה.

עקרונות הדין בעניין תפיסת חפצים מחייבים החלת נורמות חוקתיות ביישומם. לפיכך יש לקבוע כי קיים מקור סמכות לעצם התפיסה ובהמשך לכך גם תכלית להמשך החזקתו של התפוס בידי הרשות.

אשר לתכלית המשך החזקה בתפוס, בפסיקת בית המשפט העליון נמנו שלוש תכליות. תכלית ראייתית - הצגת התפוס כראייה במשפט, תכלית מניעתית - מניעת מסוכנות עתידית שנשקפת מהתפוס ותכלית נוספת שעניינה חילוט בסיום ההליך. (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו 25.01.2006). לענייננו רלוונטית התכלית שעניינה חילוט הרכוש בסיום ההליך.

עוד נקבע בהקשר להמשך החזקה בתפוס כי בבוא בית המשפט להחליט בעניין זה עליו לשקול בין יתר שיקוליו האם יש סיכוי ממשי שהתפוס יחולט בתום ההליך והאם קיימת חלופת תפיסה הולמת שפגיעתה בזכות הקניין של הבעלים פחותה ומידתית והכול בלי שתיפגע תכלית התפיסה. דרך נוספת שבה ניתן לנקוט כדי לצמצם את הפגיעה בקניינו של בעל התפוס היא הגבלת משך התפיסה. בדרך זו יכול בית המשפט לבקר את התנהלות ההליכים הקשורים בתפוסים ולבחון מעת לעת את הצורך בהמשך ההחזקה בהם.

אשר לתשתית הראייתית הנדרשת הן לתפיסת חפץ והן להמשך ההחזקה בו, בפסיקת בית המשפט העליון נקבע שנדרש יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה וכי מתקיימת אחת מהעילות לפי סעיף 32 לפסד"פ. במקרה דנא העילה היא כאמור חפץ ששימש לביצועה של עבירה. מכאן שהרף הראייתי הנדרש הן לצורך תפיסה והן לצורך המשך החזקה בתפוס הוא חשד סביר (בש"פ 8353/09 מגאלניק נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו 26.11.2009).

לאחר שהצבתי מבחנים אלה נגד עיניי, אלה מסקנותיי:

מצאתי שקיים חשד סביר ואף למעלה מכך שנעברה עבירה ושהרכב שימש לביצועה.

הנסיבות שבהן נעברה העבירה - ניסיון להכניס תושב שטחים לתוך תחומי המדינה באמצעות הסתרתו בתא המטען של הרכב, מקימות מסוכנות רבה ועל כן שורת הדין מחייבת הייתה להשאיר את הרכב תפוס ברשות המשטרה. הדברים אמורים בפרט על רקע המצב הביטחוני הקשה והמעורער בו אנו שרויים כיום ועל רקע הפיגועים האחרונים שמבצעהם היו שוהים בלתי חוקיים. נסיבות אלה, תומכות בעמדת המשטרה ובסיכווי החילוט של הרכב בסיום ההליך.

עם זאת, הרכב רשום על שם המבקשת שאינה חשודה בדבר. הוצגו לי מסמכים המלמדים על כך שלמבקשת בן הלוקה בנפשו. לדברי המבקשת הרכב משמש אותה בין היתר לטיפול באותו בן. מטעם זה מצאתי שלפנים משורת הדין יש במקרה זה לנקוט במידת הרחמים ולערוך איזון אחר, מקל יותר. במסגרת איזון זה שבין האינטרס הציבורי שבהבטחת אפשרות חילוט עתידית ובין זכותה הקניינית של המבקשת, אאפשר למבקשת להשתמש ברכב בין היתר לצרכי הטיפול בבן החולה תוך קביעת תנאים שיאפשרו לחלט את הרכב בסיום ההליך אם ימצא שמוצדק לעשות כן.

בפסיקה נקבע כי התניית שחרור רכב בהפקדה בסך כ-30% מערכו בצירוף התניות בדבר איסור על עריכת עסקאות ברכב ושעבוד הביטוח המקיף לטובת המדינה, הם תנאים סבירים. (בש"פ 3616/11 זגורי נגד מדינת ישראל (פורסם בנוב 24.05.2011).

במקרה זה לאור הנסיבות המיוחדות, החלטתי על התחשבות מסוימת בסכום ההפקדה.

לאחר שנתתי דעתי לנסיבות כולן ולטענות הצדדים, החלטתי אפוא לשחרר את הרכב התפוס מסוג מזדה 3 מ.ר. 4697471 בתנאים הבאים:

א. איסור דיספוזיציה ברכב.

ב. חתימת המבקשת על התחייבות עצמית בסך 30,000 ₪.

ג. שעבוד הביטוח המקיף של הרכב לטובת מדינת ישראל.

ד. הפקדה כספית בסך 10,000 ₪.

חומר החקירה יוחזר למשיבה שתפנה ללשכה כדי לקבלו.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, י"ז טבת תשע"ח, 04 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.